

die vlam van het heilig beginsel in de borst blijft branden, kan geen „klein getal” ons ontmoedigen en werpt geen hitte des daags ons ter neêr.

Toch behoeft daarom, Mijne Heeren, het studeeren aan een oppositie-School U niet noodeloos verzwaaard te worden. Het grenst aan wreedheid U op uw moeilijken weg nog zonder oorzaak struikelblok na struikelblok voor de voeten te werpen; en daarom gaat mijn openingswoord een poging wagen, om althans één dier booze blokken uit den weg te ruimen. Of krenkt het niet, en is het niet om U den moed te benemen, als ge, bij alle opoffering die ge U voor uw beginsel getroost, U nog met terging van de overzij hoort toeroepen: „Aan uw Vrije Universiteit vindt ge toch geen wetenschap, maar slechts een geëndoctrineerd worden in versleten stellingen. Pomposition ware allicht te banale benaming, maar iets anders dan dresseer-instituut, africhtingsschool ter herkauwing van wat eens de vaderen leeraarden, wordt uw *would-be* academie toch nooit.” Dit boos verwijt, dat zelfs in de groote liberale pers zijn echo vond, zou vooral voor de novitii onder U te machtig kunnen worden, is U althans te machtig om het principiëel te weerleggen. Ge kunt er het oor voor toestoppen, maar principiëel overwint ge het zelve niet. En daarom grijp ik dit openingswoord aan, om althans op dit punt U volledig gerust te stellen. Sprak ik voor nu elf jaar in soortgelijk woord over het *geheim*, laat mij dan nu spreken over het *doel* van echte studie, en ter scherpe belijning, hierbij kortweg deze alles beheerschende vraag stellen: Waarom is het der wetenschap bij haar studiën te doen? Is het om het *zoeken*, of is het om het *vinden*?
